

# Odpuštění pokorného Boha

Francois Varillon

Kdyby Bůh nebyl pokorný, jeho odpuštění by bylo podezřelé a právem bychom se ptali, jestli pro nás není lepší ho odmítnout než přijmout. Podezření, které by doprovázelo dar odpuštění, by tak poznamenalo přijetí odpuštění. Pochyby o tom, zda je Bůh pokorný ve chvíli, kdy nám uděluje milost, vedou k pochybám o naší pokoře ve chvíli, kdy mu za ni děkujeme. Protože vděčnost má cenu jen jako hold vzdaný nezištnosti daru. Jinak ve vztah mezi člověkem a Bohem nemůže být pravdivý. Podobně je tomu i mezi lidmi, protože tak jako je zraněné naše společné synovství, je radikálně zraněné i naše bratrství – lidé nemohou žít spolu, jestliže jedni druhým neodpustí, že nejsou dostatečně kým jsou: lidmi.

Bůh projevuje větší moc v odpouštění než ve stvoření. Přesněji: jeho moc odpouštět je jádrem jeho stvořitelské síly, je vyšší mocí znovu-stvoření. Bůh stvořitel není jakýmsi sluncem kolem něhož obíhají planety a Bůh znovu-tvořící jím není už vůbec. Není tu totiž žádná povýšenost, žádná stopa onoho „být nad něčím“, které v lidském odpouštění odkazuje na skrytý kalkul nebo pohrdání. Bohu je cizí onen typ přátelství, kterému André Gide říká „přátelství shůry“, tj. doprovázeného shovívavostí a ochranitelstvím; přátelství, které i v hřejivé blízkosti dává milovanému vždy pocítit, že není roven milujícímu. Abychom objasnili, co Boží odpuštění není, měli bychom se rozpomenout na všechny degradované, iritující, paralyzující či ponižující obrazy lidského odpouštění: zřeknutí se msty pro ono potěšení z vlastní povznesenosti nad člověkem, který nás urazil; onen přejemný egoismus, politický kalkul, idealistický únik a všechny odstíny

roztrpčení a dotčenosti. Boží odpuštění je čin: smrt Ježíše Krista. Čin, který vypovídá o jeho bytí.

z knihy francouzského jezuity, literáta a filozofa F. Varillona *L'humilité de Dieu* (Édition du Centurion, Paris 1974), překlad pořízen z jejího italského vydání *L'umiltà di Dio* (vyd. Edizioni Qiqajon, Magnano 1999). Vybrala, přeložila, upravila dč.